

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den fremtidige europæiske beskæftigelsesstrategi (EBS) »En strategi for fuld beskæftigelse og bedre job til alle««

(KOM(2003) 6 endelig)

(2003/C 133/09)

Kommissionen besluttede den 14. januar 2003 under henvisning til EF-traktatens artikel 262 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkedsmæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede Christoforos Koryfidis til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 4. marts 2003.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 398. plenarforsamling, mødet den 26. marts 2003, følgende udtalelse med 93 stemmer for, 5 imod og 3 hverken for eller imod.

1. Indledning

1.1. Topmødet i Luxembourg i slutningen af 1997 gav startskuddet til EU's beskæftigelsesstrategi (EBS). Det var hensigten, at der skulle præsteres afgørende fremskridt inden fem år, navnlig med hensyn til langtidsarbejdsløshed og ungdomsarbejdsløshed. Efterfølgende og allerede inden Amsterdam-traktatens ikrafttræden indførtes den nye åbne koordinationsmetode, som figurerer i artikel 128, og den første serie retningslinjer for beskæftigelsen blev godkendt.

1.2. I traktatens artikel 126 bekræftes det, at beskæftigelsespolitikken hører under medlemsstatskompetencen, men samtidig står der også, at beskæftigelsesfremme er et spørgsmål af fælles interesse, og medlemsstaterne opfordres til at følge en samordnet strategi på EU-plan.

1.2.1. Inspireret et langt stykke hen ad vejen af traktatens bestemmelser om samordning af den økonomiske politik⁽¹⁾ og af den samordning af beskæftigelsespolitikken, som blev besluttet på det Europæiske Råds samling i Essen i 1994, fastsattes i den nye artikel 128 en ramme for udviklingen af de nationale beskæftigelsespolitikker på grundlag af fælles prioriteringer og EU-interesser.

1.2.2. I overensstemmelse med den nye ramme baseres samordningen af beskæftigelsespolitikken på en »målstyrings-tilgang«. Konkret indeholder proceduren følgende trin:

- Hvert år vedtager Rådet på forslag fra Kommissionen et sæt retningslinjer for beskæftigelsen.

- På grundlag af disse retningslinjer affatter medlemsstaterne nationale handlingsplaner for beskæftigelsen.

- De nationale handlingsplaner for beskæftigelsen vurderes i en fælles rapport om beskæftigelsen fra Kommissionen og Rådet.

- På baggrund af vurderingen fastsættes retningslinjerne for det følgende år.

1.2.3. Siden 2000 har Rådet efter forslag fra Kommissionen desuden afgivet konkrete henstillinger til de enkelte medlemsstater som supplement til beskæftigelsesretningslinjerne.

1.2.4. Princippet om »forvaltning efter formål« er endvidere blevet understøttet gennem fastsættelsen af målelige kriterier på EU-niveau såvel som i medlemsstaterne på mange områder samt gennem gradvis udvikling af aftalte statistiske indikatorer til måling af fremskridt.

1.2.5. Synkroniseringen af Luxembourg-proceduren med proceduren for koordinering af generelle retningslinjer for den økonomiske politik udgør den nye ramme for gennemførelsen af EU's beskæftigelsesstrategi.

1.2.6. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg har fra begyndelsen givet effektiv støtte⁽²⁾ til det forberedende arbejde bag vedtagelsen af EU's beskæftigelsesstrategi. Siden da har EØSU altid taget aktiv del i udformningen af beskæftigelsesretningslinjerne og mere generelt i evalueringen og udarbejdelsen af EU's beskæftigelsesstrategi⁽³⁾.

⁽²⁾ EFT C 19 af 21.1.1998.

⁽³⁾ EFT C 209 af 22.7.1999, EFT C 368 af 20.12.1999, EFT C 14 af 16.1.2001, EFT C 36 af 8.2.2002.

⁽¹⁾ Traktatens artikel 98 og 99.

2. Meddelelse fra Kommissionen

2.1. I Kommissionens meddelelse, der er genstand for denne udtalelse, fremstilles EU's beskæftigelsesstrategi (EBS) som et grundlæggende redskab til at opfylde Lissabon-samlingens ambitiøse målsætninger om fuld beskæftigelse, kvalitet på arbejdspladsen og social integration/samhørighed gennem beskæftigelsen.

2.2. Opmærksomheden henledes dog på, at EU's beskæftigelsesstrategi for at blive effektiv må samordnes med en række andre politikker. Processer, der er veletablerede eller fastlagt i traktaten, som det er tilfældet med de overordnede økonomiske retningslinjer, eller nyere processer, som inden for uddannelsesområdet, iværksætterkulturen, social integration, pensions- eller indvandringsområdet.

2.3. Den åbne koordinationsmetode for EBS, der er baseret på traktatens artikel 128, har bevist sit værd. I svaret på anmodningen fra Det Europæiske Råd i Barcelona, der indeholdt en opfordring til at styrke EBS, og Rådets konklusion om »strømlining«, skal der dog tages hensyn til den optimale anvendelse af de instrumenter, der er fastlagt i traktaten, og som er udviklet som følge af den hidtidige praksis. Navnlig skal der udvikles:

- konstante og resultatorienterede retningslinjer for beskæftigelsen
- specifikke politiske retningslinjer gennem henstillinger
- fokus på gennemførelse gennem de nationale handlingsplaner
- den fælles rapport om beskæftigelsen
- evaluering og gensidig indlæring
- sikring af sammenhæng med andre processer
- bedre forvaltning

2.4. I meddelelsen konstateres behovet for en ny generation af retningslinjer for beskæftigelsen, som udvikles gennem overskridelse af de horisontale mål og de specifikke retningslinjer for beskæftigelsesstrategiens første periode (1997-2002), som var grupperet i 4 søjler. Ifølge meddelelsen bør den nye generation omfatte:

- tre overordnede målsætninger, der afspejler den balance, der blev vedtaget i Lissabon
- større vægt på gennemførelsen og forvaltningen af EBS
- fastlæggelse af et begrænset antal prioriteter

- særlige budskaber til arbejdsmarkedets parter
- fastlæggelse af passende mål.

2.5. Beskæftigelsespolitikken tre hovedmål med direkte forbindelse til Lissabon-strategien er:

- Fuld beskæftigelse
- Kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen
- Samhørighed og et rummeligt arbejdsmarked.

2.6. Kommissionens forslag til prioriteringer med henblik på indfrielsen af ovenstående ambitiøse mål giver beskæftigelsesstrategien konkret indhold:

- Aktive og forebyggende foranstaltninger for ledige og inaktive.
- Gennemgang af skatte- og socialsikringsordningerne.
- Fremme af iværksætterånd med henblik på skabelse af flere og bedre arbejdspladser.
- Omdannelse af sort arbejde til almindeligt arbejde.
- Fremme af aktiv aldring.
- Indvandring.
- Fremme af tilpasningsevnen på arbejdsmarkedet.
- Investeringer i menneskelige ressourcer og strategier for livslang uddannelse.
- Ligestilling mellem mænd og kvinder.
- Støtte til integration og bekæmpelse af forskelsbehandling af dårligt stillede på arbejdsmarkedet.
- Afhjælpning af regionale skævheder på beskæftigelsesområdet.

2.7. Endelig refereres der i meddelelsen til en effektiv gennemførelse og forvaltning af EU's nye beskæftigelsesstrategi. Der henvises specielt til Europa-Parlamentets afgørelse fra september 2002, der fremhæver behovet for en kobling mellem EU-merværdi og beskæftigelsespolitikken på nationalt, regionalt og lokalt niveau samt mellem denne og Den Europæiske Socialfond, hvorefter betydningen af inddragelsen af de nationale parlamenter, toneangivende lokale kredse, ikke-statslige organisationer og civilsamfundet i beskæftigelsesstrategiens procedurer understreges. Hvad dette angår, lægges der i meddelelsen vægt på indfrielsen af følgende mål:

- Effektive og virkningsfulde ydelsesinstanser.
- Omfattende inddragelse af arbejdsmarkedets parter.

- Mobilisering af alle relevante aktører.
- Tilstrækkelige økonomiske midler.

3. Generelle bemærkninger

3.1. EØSU er enig i, at det er lykkedes gennem medlemsstaternes beskæftigelsespolitik at øge beskæftigelsen og mindske arbejdsløsheden inden for rammerne af EU's overordnede beskæftigelsesstrategi for perioden 1997-2001 (hvis formål var at forbedre arbejdsmarkedets funktion).

3.1.1. Set på baggrund af Lissabon-kriterierne om beskæftigelse, arbejdsmarkedsdeltagelse, arbejdsløshed og produktivitet pr. ansat i EU som helhed — kriterier som EØSU kan skrive under på og støtter — er der dog stadig betydelige mangler.

3.1.2. Uligheder som følge af køn, alder eller handicap samt skævheder mellem regioner i medlemsstaterne (såvel internt som mellem regioner i forskellige medlemsstater) vækker bekymring.

3.1.3. Ansvarer ligger dels hos medlemsstaterne, der ikke i tilstrækkelig grad har indfriet de krav og forpligtelser, der følger af Lissabon-mødets strategi og målsætninger. Dels kræver Lissabon-målene, at den europæiske økonomiske politik i højere grad indrettes efter de krav, der stilles af en beskæftigelsespolitik, som sigter mod høj beskæftigelse. Dette kan kun sikres, hvis de overordnede retningslinjer for den europæiske økonomiske politik og retningslinjerne for beskæftigelsespolitikken som led i EBS for fremtiden koordineres klart bedre. EØSU beklager i den forbindelse, at Lissabonstrategiens skub fremad bl.a. er blevet afbrudt af den internationale økonomiske krise. Det er derfor nødvendigt, at alle europæiske beslutningstagere, herunder navnlig finans- og skattemyndigheder, i dag bekræfter deres forpligtelse til at overholde Lissabon-målsætningerne og drager den nødvendige lære af den hidtidige fejlslagne politik for at holde kursen og støtte en politik for makroøkonomisk vækst. En sådan foranstaltning kommer man ikke uden om, hvis man vil opfylde målsætningen om en vækst på 3 %, som danner grundlag for hele Lissabon-strategien og er en forudsætning for skabelsen af flere job af bedre kvalitet.

3.2. Med Lissabon-målsætningerne in mente og ikke mindst på baggrund af den forestående udvidelse af EU⁽¹⁾ anser EØSU det for nødvendigt, at medlemsstaterne umiddelbart støtter de forslåede strukturelle ændringer.

3.2.1. EØSU er fortalende for, at EU's nye beskæftigelsesstrategi grundlæggende skal give høj prioritet til indfrielse af Lissabon-målene om flere og bedre job og større social samhørighed.

3.2.2. Samtidig er EØSU enig i, at Lissabon-målene om at øge beskæftigelsen og arbejdsudbuddet, fremme arbejdets kvalitet og højne produktiviteten, konsolidere et arbejdsmarked uden udstødelse og mindske uligheder regionerne imellem er indbyrdes forbundne og komplementære.

3.2.3. Endelig er EØSU af den opfattelse, at opfyldelsen af ovenstående mål først og fremmest forudsætter følgende:

- en kraftig og bæredygtig økonomisk vækst⁽²⁾ og
- genskabelse af tilliden blandt EU-borgerne og udvikling af en positiv vision for fremtiden, der er baseret på inddragelse af borgerne og sikrer en mere afbalanceret fordeling af den velstand og det overskud, som moderne teknologi skaber.⁽²⁾

3.2.3.1. Mere konkret hvad angår målet om bæredygtig økonomisk vækst, er EØSU klart positiv over for politikkerne på området og sammenkædningen af disse med beskæftigelsespolitikken. EØSU insisterer dog på, at problemet må angribes fra flere leder. Faktorer, som må tages med i betragtning, er: de internationale konjunkturer, det indre marked og den bedst mulige udnyttelse af dette, styrkelse og bedre udnyttelse af eurozonen og udvikling af bedre integrerede og fælles politikker på en lang række områder, f.eks. vedrørende indvandring.

3.2.4. På denne baggrund er det især værd at føje til, at beskæftigelsesproblemet i et EU med 25 medlemsstater kan få helt andre påtrængende former og dimensioner uden integrerede forebyggende politikker, som straks bør udvikles, hvor de ikke allerede findes.

3.3. EØSU understreger, at det er enig i de tre, ligeledes, indbyrdes forbundne målsætninger for EU's beskæftigelsesstrategi, nemlig:

- højere beskæftigelse og fuld beskæftigelse;
- kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen;
- social samhørighed og et rummeligt arbejdsmarked.

⁽¹⁾ EUT C 85 af 8.4.2003.

⁽²⁾ Resolution rettet til forårstopmødet — 21.3.2003.

3.4. Efter EØSU's mening vil færre, enklere og mere konstante retningslinjer koncentreret om de nye prioriteringer for EU's beskæftigelsesstrategi og baseret på målbare kriterier øge effektiviteten.

3.4.1. Ifølge EØSU's tidligere udtalelser og øvrige menings-tilkendegivelser skal retningslinjerne danne ramme for et bredt, integreret politisk rum, der omfatter arbejdsmarkedspolitik, økonomisk udvikling, iværksætterånd, beskyttelse af de ansatte og social beskyttelse, hvilket alt sammen bidrager til øget beskæftigelse og job af højere kvalitet.

3.5. Derfor hilser EØSU de nye prioriteringer velkommen, såsom politikken for aktiv aldring⁽¹⁾, sammenkobling af social sikring og beskæftigelse⁽²⁾, indvandringens rolle⁽³⁾ og konvertering af sort arbejde til hvidt⁽⁴⁾. EØSU understreger desuden behovet for at forene en politik for aktiv aldring med afhjælpning af trælsomme arbejdsvilkår og aktuelle økonomiske problemer, der fører til vidtgående omstrukture-ringer af virksomheder — omstruktureringer, der alt for tit ender med afskedigelser af ældre arbejdstagere. Sådanne afskedigelser bør kunne afbødes gennem en ambitiøs arbejds-markedsplanlægning, omstillings- og omskolingsforanstaltninger samt opretholdelse af de nuværende muligheder for førtidspension.

3.5.1. EØSU understreger behovet for at fremme jobkvalite-ten i forbindelse med politikken for flere og bedre job, i betragtning af at job af høj kvalitet har vist sig at holde længere og øge produktiviteten.

3.5.2. Endelig understreger EØSU, at det er vigtigt at opretholde en god balance mellem fleksibilitet og jobsikkerhed.

3.6. Efter udvalgets opfattelse er synkroniseringen af Luxembourg-proceduren med proceduren for samordningen af de generelle retningslinjer for den økonomiske politik en forudsætning for en effektiv forvaltning af EBS. EØSU har allerede gentagne gange udtrykt sin støtte til, at beskæftigelsen inden for den bredere ramme af bæredygtig udvikling skal indtage en vigtig position blandt de økonomiske politikker og deres målsætninger.

3.7. EØSU mener, at stærk inddragelse af arbejdsmarkeds-parterne på samtlige niveauer, europæisk, nationalt og lokalt, er nødvendig, lige fra det tidspunkt hvor politikkerne udfor-mes, over deres iværksættelse og indtil deres evaluering.

3.7.1. EØSU konstaterer med tilfredshed, at der er gjort betydelige fremskridt med udvikling af en egentlig territorial dimension, og bakker op om viljen til i højere grad at inddrage civilsamfundet på lokalt plan.

3.7.2. Samtidig henledes opmærksomheden på, at kvalite-ten af den europæiske beskæftigelsesstrategi med sikkerhed ville blive højere, hvis de nationale handlingsplaner blev diskuteret og godkendt af de nationale parlamenter i forbindel-se med fastsættelsen af de årlige budgetter for beskæftigelsespo-litikken.

3.8. Hvad angår forbedringen af den nye beskæftigelsesstra-tegis effektivitet er det, som EØSU har påpeget i sine tidligere udtalelser, fortsat påkrævet

- at retningslinjerne ledsages af kvantitative kriterier (navn-lig på nationalt, regionalt og lokalt plan)
- at der i højere grad lægges vægt på resultater og på mere effektiv gennemførelse med tilhørende kontrol, og
- at retningslinjerne suppleres med henstillinger.

3.8.1. EØSU insisterer på, at henstillingerne skal betragtes som et grundlæggende redskab for medlemsstaterne til at gennemføre strategien. Den årlige evaluering af gennemfø-relsen og af fremskridt i forhold til de opstillede mål (på grundlag af de nationale beskæftigelsesplaner og effektivitetsin-dikatorerne) skal således fortsætte, og reformen af beskæftigel-sesstrategien skal forøge dens bindende karakter for medlems-staterne, f.eks. ved at udarbejde en vifte af kvantificerbare målsætninger.

3.8.2. Under alle omstændigheder og uanset resultaterne er relevante statistiske data en forudsætning for at puste nyt liv i EBS. EØSU lægger vægt på disses betydning og opfordrer derfor Kommissionen til at koordinere indsatsen og med alle kræfter arbejde på i tide at sikre brugbare statistiske data baseret på sammenlignelige og pålidelige indikatorer for alle medlemsstater.

4. Særlige bemærkninger

4.1. På baggrund af ovenstående mener EØSU, at den nye EU-beskæftigelsesstrategi vil bidrage til indfrielsen af Lissabon-målene, som også omfatter konkrete midtvejsmål, for så vidt som den vil blive ledsaget af konstante og integrerede retningslinjer, hvis effektivitet vil blive underlagt systematisk kontrol.

(1) Se EØSU's udtalelse om ældre arbejdstagere — EFT C 14 af 16.1.2001 og EFT C 36 af 8.2.2002, pkt. 2.2.

(2) EFT C 117 af 26.4.2000.

(3) EFT C 125 af 27.5.2002.

(4) KOM(2002) 487 endelig af 3.9.2002.

4.2. Hvis retningslinjerne skal have effekt over en treårig periode, må de kædes sammen med de store aktuelle udfordringer, ikke mindst de økonomiske konjunkturer (den økonomiske afmatning) og den forestående udvidelse af EU.

4.2.1. Under alle omstændigheder stiller EØSU sig meget positivt til, at der som et nyt element i EBS indføres retningslinjer for tre år ad gangen, idet dette giver mulighed for at udforme politikker på mellemlangt sigt til afhjælpning af beskæftigelsesproblemer.

4.3. Som en af forudsætningerne for at klare de kommende store udfordringer på mellemlangt og langt sigt og for at skabe bedre job og højere produktivitet lægger EØSU særlig vægt på investeringer i menneskelige ressourcer. EØSU anser retningslinjen om livslang uddannelse for at være af allerstørste betydning og insisterer på behovet for en væsentlig forøgelse af investeringerne i netop dette område med både offentlige og private midler. Samtidig gør det opmærksom på, at der må findes og udvikles en mere smidig og effektiv måde at udnytte de relevante bevillinger, idet det lægger særlig vægt på strukturfondenes — i den forbindelse ikke mindst Den Europæiske Socialfonds muligheder for at bidrage til nævnte formål.

4.4. Ud over koblingen til de aktuelle udfordringer (jf. pkt. 4.2), høj prioritet til investeringer i menneskelige ressourcer, forenkling af retningslinjerne og fornyet satsning på EBS-retningslinjer, der har vist sig effektive i den forgangne periode, må der også tilføjes nye elementer i den nye generation af beskæftigelsesretningslinjer. Mere konkret:

4.4.1. En retningslinje må vies specielt til fremme af aktive og forebyggende arbejdsmarkedsforanstaltninger til langtidsarbejdsløse, inaktive, handicappede, kvinder, unge og etniske mindretal med henblik på fjerne hindringer for, at disse kan indtræde eller forblive på arbejdsmarkedet i varige job. I den forbindelse er det vigtigt tidligt at gøre sig de arbejdssøgendes behov klart og at opstille egnede støtte- og reintegrationsplaner.

4.4.1.1. Hvad de handicappede⁽¹⁾ angår, er det påkrævet med et integreret system, der bl.a. skal omfatte en styrkelse af retningslinje 7 for beskæftigelsen, kraftige incitamenter for arbejdsgiverne til at ansætte handicappede og etablering af forudsætningerne for, at de handicappede kan blive fortrolige med den moderne teknologi.

4.4.2. En anden retningslinje skal sikre, at sort arbejde efterhånden forsvinder til fordel for deklareret arbejde, og at lovlige økonomiske aktiviteter træder i stedet for sort økonomi, hvilket kan ske gennem en samlet pakke af foranstaltninger og incitamenter og gennem en forenkling af procedurerne og sænkning af skatten på arbejdskraft.

4.4.3. Desuden bør der tilføjes en retningslinje om gunstige vilkår for udvikling af virksomheder og fremme af iværksætterkulturen, navnlig rettet mod små og mellemstore virksomheder og personselskaber (kooperativer, foreninger og gensidige selskaber) specielt med sigte på at skabe flere, varige arbejdspladser af høj kvalitet.

4.4.3.1. Specielt hvad angår iværksætterkulturen erindrer udvalget om, at:

- selvstændig virksomhed — herunder personer, der tager initiativ til tjenester af solidarisk eller almen interesse — sætter virkelig skub i jobskabelsen;
- små virksomheder er som oftest arbejdskraftintensive og skaber relativt flere arbejdspladser end store, mere kapitalintensive virksomheder;
- en stigning i antallet af små og mellemstore virksomheder i EU er ikke i sig selv tilstrækkelig indikator for, om politikken virker;
- det, det drejer sig om, er at få antallet af små virksomheder til at stige og samtidig undgå, at folk tvinges til at vælge selvstændig virksomhed, fordi det almindelige arbejdsmarked ikke giver dem nogen mulighed for eller udsigt til et lønnet arbejde⁽²⁾;
- virksomhederne i de traditionelle erhvervssektorer skaber stadig flere arbejdspladser, og det er derfor nødvendigt, at de inddrages i de europæiske og nationale politikker for støtte til erhvervslivet;
- det er nødvendigt at forbedre kvaliteten i forbindelse med oprettelse af nye virksomheder gennem en passende uddannelse af iværksættere og gennem ledsagende støtte-tjenester.

4.4.4. Endelig er der brug for en retningslinje om forvaltning af migrationsstrømmene⁽³⁾ og fremme af indvandre-nes integration i samfundet via beskæftigelsen.

⁽¹⁾ EFT C 241 af 7.10.2002.

⁽²⁾ EFT C 368 af 20.12.1999.

⁽³⁾ EFT C 125 af 27.5.2002, pkt. 4.1.12.

4.4.4.1. Efter udvalgets opfattelse må EU udarbejde en fælles indvandringspolitik, fordi indvandring, ulovlig indvandring og sort arbejde hænger sammen. I forbindelse med den nye EBS støtter EØSU integrationen af indvandrerne på det officielle arbejdsmarked, fordi det vil medvirke til at opfylde Lissabonmålene og bidrage til social samhørighed.

4.4.4.2. I den forbindelse tilslutter EØSU sig Kommissionens princip om ikke-diskriminering af arbejdstagere fra tredjelande, som dog bør kombineres med en klar og tilforladelig styring af nye arbejdstageres indvandring og med effektive foranstaltninger mod illegal beskæftigelse.

4.4.5. Endelig skal der gives høj prioritet til afskaffelse af regionale skævheder på beskæftigelsesområdet, både medlemsstaterne imellem og internt i den enkelte medlemsstat, hvilket den nye beskæftigelsesstrategi bør indeholde en retningslinje om.

4.4.5.1. Efter EØSU's opfattelse skal sidstnævnte retningslinje fokusere på at aktivere medlemsstaterne, de lokale arbejdsmarkedsparter og de lokale og regionale myndigheder.

4.5. EØSU er imod Kommissionens argument ⁽¹⁾ med »fattigdomsfælderne«, fordi det er for generelt ⁽²⁾.

4.6. Udvalget er enig i, at arbejdsulykker skal have høj prioritet ⁽³⁾. Samme høje prioritering bør gælde i medlemsstaterne.

4.7. Udvalget bifalder og støtter Kommissionens bestræbelser på også i forbindelse med beskæftigelsesstrategien at fremme aktiv inddragelse af forskellige aktører, civilsamfundet og ngo'er ⁽⁴⁾.

5. Konklusioner og forslag

5.1. EØSU er enig i de tre indbyrdes forbundne målsætninger for EU's nye beskæftigelsesstrategi, nemlig:

- højere beskæftigelse og fuld beskæftigelse;
- kvalitet og produktivitet på arbejdspladsen;
- social samhørighed og et rummeligt arbejdsmarked.

og anser det for yderst vigtigt, at disse omsættes til klare retningslinjer i medlemsstaterne.

5.2. EØSU erklærer sig enig og fremsætter sine forslag på baggrund af bl.a. følgende faktorer:

- de økonomiske politikkers rolle for udviklingen og dermed for jobskabelsen;
- den økonomiske afmatning;
- udvidelsen af EU;
- udviklingen på langt sigt hen imod højere gennemsnitsalder i befolkningen;
- fortsat ulighed mellem kønnene — på trods af en svag bedring.

5.3. EØSU finder, at investeringer i arbejdsstyrken og udvikling af institutionen livslang uddannelse er grundlæggende forudsætninger for nå den nye EBS' mål. Navnlig hvad angår livslang uddannelse foreslår EØSU, at der fastsættes højere kvantitative mål i EU's beskæftigelsesstrategi end dem, der er fastsat frem til 2010 ⁽⁵⁾.

5.4. Det foreslåede arbejdssystem, hvor det skal kunne betale sig at arbejde, sætter ikke alene sammenhængen mellem socialsikring og beskæftigelse i relief, men også behovet for samordning mellem forskellige politikområder, der er indbyrdes afhængige (f.eks. finans- og skattepolitik, socialsikkerings bistandspolitik og arbejdssikring).

⁽¹⁾ Se pkt. 2.2.2 i meddelelsen.

⁽²⁾ Erfaringen fra medlemsstaterne viser for det første, at fænomenet kun optræder i specielle tilfælde, og for det andet findes der lovbestemmelser mod misbrug. Udvalget er bekymret for, at medlemsstaterne vil se en sådan generel påstand som tilskyndelse til at skære i de sociale ydelser.

⁽³⁾ Se pkt. 2.2.7, sidste punktum, i meddelelsen.

⁽⁴⁾ Dette følger det positive eksempel med inddragelse af arbejdsmarkedets parter i strukturfondenes tilsynsudvalg. Arbejdsmarkedets parter ser det selv som en udfordring at deltage i den nationale dialog om EBS. De berøres direkte af f.eks. forhold vedrørende socialøkonomi (afsnit 2.2.11), opfyldelsen af målsætningen om »samhørighed og et rummeligt arbejdsmarked« og styreformers gennemførelse på lokalt plan.

⁽⁵⁾ »Inden 2010 skal EU-gennemsnittet for deltagelse i livslang uddannelse mindst udgøre 15 % af voksne i den erhvervsaktive alder (25-64 år) og bør i intet land være under 10 %« KOM(2002) 629 endelig — punkt 59. »EØSU mener derfor, at den foreslåede europæiske benchmark for livslang uddannelse bør ændres i en mere ambitiøs retning. Et mål om at bringe det land, der klarer sig dårligst i dag, op på det bedste lands niveau i 2010, er ambitiøst, men nødvendigt.« Pkt. 3.6.1 i udtalelse under udarbejdelse af EØSU om KOM(2002) 629 endelig (Europæiske benchmarks på uddannelsesområdet: opfølgning på Det Europæiske Råd i Lissabon).

5.4.1. I forlængelse heraf foreslår EØSU, at medlemsstaterne giver tilskud til arbejdsløse, der efteruddanner sig (livslang uddannelse). Det er klart, at et sådant tilskud skal gives ud over den arbejdsløshedsunderstøttelse, som opholdsstaten yder. Socialfondens midler kan anvendes til dette formål.

5.5. EØSU finder det rigtigt, at indvandringspolitikken betragtes som del af EU's nye beskæftigelsesstrategi, og at det i forbindelse med fastlæggelsen af en fælles politik foreslås, at EU skal give høj prioritet til indvandring.

5.6. Medlemsstaterne bør forpligtes til at afsætte såvel administrative som økonomiske ressourcer (i visse tilfælde bliver det nødvendigt at lægge de offentlige udgifter helt om) til støtte for indfrielsen af de ambitiøse mål for EU's nye beskæftigelsesstrategi.

5.6.1. Derfor slår udvalget til lyd for, at de nationale parlamenter inddrages i EBS-procedurerne. Forhandlinger og godkendelse af de nationale handlingsplaner for beskæftigelsen i forbindelse med de nationale parlamenters fastsættelse af de nationale årsbudgetter ville med sikkerhed højne beskæftigelsespolitikens effektivitet og bidrage til en bedre integration af denne i de forskellige nationale og EU-politikker.

5.7. EØSU foreslår, at arbejdsmarkedsparternes forslag om trepartsforhandlinger om udvikling og beskæftigelse gennemføres omgående, samt at det hermed forbundne forslag fra Kommissionen om et socialt topmøde før Det Europæiske Råds samling i foråret realiseres.

5.8. EØSU er enig i forslagene til kvantitative mål for den nye beskæftigelsesstrategi frem mod 2010, og skønner det nødvendigt at fastsætte nationale delmål, der opstilles af medlemsstaterne og underlægges en systematisk evaluering inden for rammerne af den åbne koordinationsmetode.

5.9. Efter EØSU's mening forudsætter en integreret politik med henblik på skabelse af flere varige arbejdspladser af høj kvalitet generelt gunstige vilkår for udvikling af en iværksætterkultur og dermed for virksomheder af enhver art. Det opfordrer derfor medlemsstaterne og Kommissionen til at udvikle konkrete integrerede politikker på de enkelte områder. Med sigte på at skabe flere, varige arbejdspladser af høj kvalitet peger EØSU på betydningen af reel gennemførelse af henstillingerne i det europæiske charter for små virksomheder, samt af en styrkelse af såvel de små og mellemstore virksomheder som personselskaber (kooperativer, foreninger og gensidige selskaber).

Bruxelles, den 26. marts 2003.

Roger BRIESCH

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Følgende ændringsforslag, som blev støttet af en fjerdedel eller derover af de afgivne stemmer, blev forkastet under forhandlingerne:

Punkt 4.4.2

Slutningen i sidste punktum udgår:

»4.4.2 En anden retningslinje skal sikre, at sort arbejde efterhånden forsvinder til fordel for deklareret arbejde, og at lovlige økonomiske aktiviteter træder i stedet for sort økonomi, hvilket kan ske gennem en samlet pakke af foranstaltninger og incitamenter og gennem en forenkling af procedurerne og ~~sænkning af skatten på arbejdskraft.~~«

Begrundelse

Lavere skat på alt arbejde ville mindske de offentlige indtægter drastisk, eftersom de på det nærmeste måtte fjernes helt, hvis sort arbejde skulle gøres urentabelt. Sænker man kun skatten på arbejde i brancher, hvor sort arbejde er meget almindeligt forekommende, må hele jobsektorer subventioneres. Dette ville medføre en helt uacceptabel skævvridning af konkurrencen mellem sektorerne.

Afstemningsresultat

For: 41, imod: 48, hverken for eller imod: 8.
